

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 596/01
Zo dňa: 16.01.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 12
Počet príloh: -

PROTOKOL

o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch
štátnej správy a územnej samosprávy

Obec Lehota

Nitra marec 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 596/01 zo 16.01.2014 vykonali:

Ing. Alexandra Hanzenová, vedúca kontrolnej skupiny,
Ing. Jana Maršáľková, členka kontrolnej skupiny,

kontrolnú akciu: Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bolo: preveriť súlad hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 24.01.2014 do 28.03.2014 v kontrolovanom subjekte

**Obec Lehota,
Lehota 16
951 36 Lehota
IČO 00308153**

za kontrolované obdobie: rok 2013 a obdobie súvisiace s doručenými informáciami.

Predmetom kontroly bol rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, úroveň vnútorného kontrolného systému.

Obec Lehota (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“), v Nitrianskom samosprávnom kraji, je v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a potreby jeho obyvateľov.

K 31.12.2013 evidovala obec 2 183 obyvateľov. Obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) tvorilo deväť poslancov.

Súčasný starosta Milan Chmelár vykonáva funkciu starostu od 10.07.2013 na základe výsledkov nových volieb starostu konaných v zmysle § 48 ods. 1 písm. d) zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov. Predchádzajúcemu starostovi zanikol mandát v súlade s § 13a ods. 1 písm. c) zákona o obecnom zriadení k 01.12.2012 (vzdanie sa mandátu z osobných dôvodov). Na čas do zvolenia nového starostu bol zastupovaním starostu v plnom rozsahu poverený zástupca starostu Radoslav Kriváček.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet a jeho plnenie

1.1 Zostavenie, schválenie, zmeny a plnenie rozpočtu

Rozpočet obce na rok 2013 a roky 2014 a 2015 bol schválený OZ 18.12.2012 v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Celkový rozpočet na rok 2013 bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 4 958,00 eur pri dosiahnutí prebytku bežného rozpočtu vo výške 1 390,00 eur, schodku kapitálového rozpočtu vo výške 5 000,00 eur a prebytku finančných operácií vo výške 8 568,00 eur. Vnútorne bol členený v zmysle § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočet bol zostavený aj v programovej štruktúre, ktorá zahŕňala šesť programov a 23 podprogramov, do ktorých boli alokované rozpočtové výdavky. Obec zadefinovala pre jednotlivé programy a podprogramy zámery a ciele, ale nestanovila merateľné ukazovatele, na základe ktorých by bolo možné monitorovať a vyhodnocovať plnenie programov v zmysle § 12 ods. 2 citovaného zákona.

Súčasťou rozpočtu obce bol aj rozpočet príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie – základnej školy. Stanovisko k návrhu rozpočtu nebolo vyhotovené, nakoľko hlavná kontrolórka sa vzdala mandátu k 01.12.2012.

V priebehu roka 2013 bolo uskutočnených šesť zmien rozpočtu. V prvom polroku 2013 boli vykonané štyri úpravy rozpočtu bez súhlasu OZ v zmysle § 18 zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom obce – rozpočtový presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu obce do výšky 3 000,00 eur v rámci bežného rozpočtu. Zmeny boli vykonané zástupcom starostu 22.04.2013, 20.05.2013, 20.06.2013 a 25.06.2013 znížením položky výdavkov na majetkovoprávne vysporiadanie a navýšením položky výdavkov na údržbu miestnych komunikácií v úhrne o sumu 12 000,00 eur. Časový limit možných úprav rozpočtu nebol v zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom stanovený. V druhom polroku 2013 boli vykonané dve úpravy rozpočtu, ktoré schválilo OZ. Vykonaním rozpočtových opatrení došlo k navýšeniu bežných príjmov a kapitálových výdavkov.

Po zrealizovaných zmenách zostal rozpočet prebytkový.

Tabuľka č. 1 – Prehľad o plnení rozpočtu za rok 2013

Ukazovateľ	v eur			
	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie rozpočtu	% plnenia
Bežné príjmy	851 685,00	897 212,00	907 013,68	101,09
Kapitálové príjmy	0	0	1 915,00	
Príjmové finančné operácie	15 000,00	15 000,00	0	
Príjmy spolu	866 685,00	912 212,00	908 928,68	99,64
Bežné výdavky	850 295,00	866 243,85	870 351,11	100,47
Kapitálové výdavky	5 000,00	3 0501,00	28 562,87	93,65
Výdavkové finančné operácie	6 432,00	6 432,00	6 506,13	101,15
Výdavky spolu	861 727,00	903 175,85	905 420,11	100,25
Prebytok/schodok bežných príjmov a výdavkov	1 390,00	30 968,15	36 662,57	118,39
Prebytok/schodok kapitálových príjmov a výdavkov	-5 000,00	-30 501,00	-26 647,87	87,37
Prebytok/schodok finančných operácií	8 568,00	8 568,00	-6 506,13	75,94
Prebytok/schodok spolu	4 958,00	9 036,15	3 508,57	38,23
Prebytok/schodok rozpočtu bez zahrnutia finančných operácií	-3 610,00	467,15	10 014,70	2143,78

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Obec pri zostavení rozpočtu a triedení výdavkov neuplatnila rozpočtovú klasifikáciu u plánovaných kapitálových výdavkov a tým nepostupovala v zmysle opatrenia č. MF/010175/2004-42 z 08.12.2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie č. MF/010175/2004-42“) a v súlade s ustanovením § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

1.2 Návrhové zdroje financovania

K 31.12.2013 nemala obec prijatý žiadny úver z komerčnej inštitúcie. V roku 2013 splácala istinu a úroky z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu 15 nájomných bytov. K 31.12.2013 bol zostatok nesplateného úveru v sume 200 294,49 eur.

Tabuľka č. 2 – Prehľad o ukazovateľoch dlhu

Ukazovateľ	Obdobie		Index 2012/2011
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	
Celkový dlh v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	0,00	0,00	
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania v EUR	6 164,37 (820)	6 506,13 (820) 8 035,95 (650)	1,05
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	842 305,00	828 728,00	0,98
Ukazovatele dlhu v %:			
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	0,0	0,0	
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.			
Dlh spolu (FIN 1- 04) v eur	206 800,62	200 294,49	0,97
Počet obyvateľov	2 091	2 183	1,04
Dlh na 1 obyvateľa v eur	98,90	91,75	0,93

1.3 Účtovná závierka, jej zostavenie a náležitosti

Účtovná závierka obce k 31.12.2013 bola zostavená 31.01.2014 a v zmysle ustanovenia § 17 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) obsahovala:

- predpísané všeobecné náležitosti, ako bol názov účtovnej jednotky, identifikačné číslo, právnu formu účtovnej jednotky, deň, ku ktorému sa zostavuje, deň jej zostavenia, obdobie za ktoré sa zostavuje, podpisový záznam štatutárneho orgánu, osoby zodpovednej za jej zostavenie a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva,
- súčasti, ktorými bola súvaha a výkaz ziskov a strát.

Poznámky neboli ku kontrole predložené, pretože termín na ich predloženie bol v čase kontroly stále aktuálny a obec ich mala rozpracované.

Správa nezávislého audítora nebola ku kontrole predložená, vzhľadom k tomu, že v čase kontroly ešte nebola účtovná závierka audítorom overená.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom

Skontrolované boli výdavky uhradené v hotovosti z pokladnice v roku 2013 pričom bolo zistené:

- v niektorých prípadoch porušenie ustanovenia § 10 ods. 1 písm. b) a písm. e) zákona o účtovníctve, keď výdavkový pokladničný doklad (ďalej len „VPD“) neobsahoval, čo bolo obsahom účtovného prípadu a označenie jeho účastníkov ako aj dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ak nebol zhodný s dátumom vyhotovenia, napr.: k VPD číslo 196/13 zo 14.05.2013 na sumu 20,09 eur s označením beh pre zdravie – doplatok nebol priložený doklad o nákupe, k VPD číslo 254/13 z 09.06.2013 na sumu 49,43 eur s označením „reprezentačné“. Z obsahu dokladov nebolo možné priamo dokázať skutočnosť a tým nebola dodržaná preukázateľnosť účtovníctva v zmysle § 32 ods. 1 zákona o účtovníctve,
- nesprávne triedenie výdavkov v sume 4 928,02 eur na podpoložke 642002 Transfery neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby na kultúrno-spoločenské akcie organizované obcou, čo nebolo v zmysle opatrenia č. MF/010175/2004-42.

V roku 2013 obec uhradila cestovné náhrady hlavnému kontrolórovi v sume 752,62 eur. Kontrolou bolo zistené, že hlavný kontrolór obce si vykazoval pracovné cesty motorovým vozidlom z miesta svojho bydliska v meste Topoľčany do miesta konania školenia v Nitre a späť.

Dohodu o tom, že použije pri pracovnej ceste súkromné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla zamestnávateľa pri pracovnej ceste uzatvoril s obcou 25.07.2013, pričom vyúčtovanie cestovných náhrad predložil spätne za obdobie marec až jún 28.08.2013 v sume 288,38 eur, čo bolo v rozpore s § 7 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“) ako aj § 36 ods. 7 citovaného zákona, podľa ktorého je zamestnanec povinný predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad do desiatich pracovných dní odo dňa skončenia pracovnej cesty. Vyúčtovanie cestovných náhrad za obdobie od 18.09.2013 do 06.11.2013 v sume 402,26 eur predložil 08.11.2013 a za obdobie od 29.11.2013 do 10.12.2013 v sume 61,98 eur predložil dňa 18.12.2013.

V súlade s § 22 ods. 1 zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NKÚ SR“) si kontrolná skupina NKÚ SR vyžiadala dňa 20.02.2014 písomnú informáciu ohľadne účasti hlavného kontrolóra na školiaciach seminároch organizovaných školiacim strediskom v Nitre v termínoch: 12.03.2013, 20.03.2013, 24.04.2013, 30.04.2013, 03.05.2014, 07.05.2013, 22.05.2013, 18.06.2013, 24.-15.09.2013, 08.10.2013, 09.10.2013, 11.10.2013 a 22.10.2013. Podľa informácie zo školiaceho strediska dňa 04.03.2014 bolo zistené, že hlavný kontrolór bol zapísaný v zozname účastníkov vyššie uvedených školení v 12 prípadoch ako zástupca iných obcí, v ktorých tiež pôsobil ako hlavný kontrolór. Ďalej bolo zistené, že hlavný kontrolór si k vyúčtovaniu náhrad za používanie súkromného vozidla 23.04.2013 za účelom účasti na školení pre hlavných kontrolórov organizovaných v Štúrove predložil aj doklad o zakúpení celoročnej diaľničnej známky v sume 50,00 eur a 17.10.2013 za účelom účasti na seminári k zákonu o verejnom obstarávaní konanom v Nitre započítal aj účastnícky poplatok v sume 72,00 eur. Školenie s rovnakou témou organizovalo aj školiace stredisko Nitra dňa 25.06.2013, ktorého sa zúčastnila zamestnankyňa obce bezplatne.

Tým, že obec vyplatila z rozpočtu obce hlavnému kontrolórovi neoprávnene cestovné náhrady v sume 233,38 eur a vedľajšie výdavky za diaľničnú známku v sume 50,00 eur a umožnila mu bezdôvodné obohatenie získaním finančného prospechu z verejných

prostriedkov, došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Hlavný kontrolór obce Lehota pôsobil ako hlavný kontrolór vo viacerých obciach (obec Preseľany, Súlovce, Čermany, Rajčany, Solčianky, Horné Štitáre a Kovarce), ktoré mali v roku 2013 uzatvorenú zmluvu o spoločnom hlavnom kontrolórovi viacerých obcí v znení dodatku, účastníkom ktorej nebola obec Lehota.

V súlade s § 22 ods. 1 zákona o NKÚ SR si kontrolná skupina NKÚ SR vyžiadala od obce, v ktorej pôsobil ten istý hlavný kontrolór písomnú informáciu, či v roku 2013 hradila hlavnému kontrolórovi náhrady za používanie súkromného cestného motorového vozidla za účelom účasti na školeniach. Na základe písomného vyjadrenia bolo zistené, že táto obec v období marec až december 2013 uhradila na základe faktúr (DF 238 a DF 239) vystavených určenou účastníckou obcou alikvotnú časť nákladov za hlavného kontrolóra v zmysle uzatvorenej zmluvy o spoločnom hlavnom kontrolórovi viacerých obcí.

Zistené bolo, že hlavný kontrolór predložil doklady k vyúčtovaniu náhrad cestovných výdavkov v 18 prípadoch a v dvoch prípadoch vyúčtovania náhrad vedľajších výdavkov (ročná diaľničná známka doklad č. 37/342 z 09.04.2013, poplatok za školenie) súčasne v obci Lehota aj v obci, ktorá v zmysle zmluvy o spoločnom hlavnom kontrolórovi rozúčtovala náklady za hlavného kontrolóra účastníckym obciam v celkovej sume 684,20 eur, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 – Prehľad duplicitne vyúčtovaných náhrad v eur

dátum	Miesto konania školenia	Obec	
		Lehota	účastník zmluvy
12.03.	Nitra	20,88	20,88
20.03.	Nitra	20,88	20,88
09.-11.04.	Podbanské, Diaľničná známka	-	50,00
23.04.	Šťúrovo, Diaľničná známka	71,34 50,00	71,34 -
24.04.	Nitra	20,88	20,88
30.04.	Nitra	20,88	20,88
07.05.	Nitra	20,88	20,88
22.05.	Nitra	20,88	20,88
18.06.	Nitra	20,88	20,88
24.-25.09.	Vyhne	41,30	41,30
03.10.	Nové Zámky	45,82	45,82
08.10.	Nitra	20,82	20,82
09.10.	Nitra	20,74	20,74
11.10.	Nitra	20,74	20,74
17.10.	Nitra	94,38	94,38
22.10.	Nitra	20,66	20,66
05.-06.11.	Podbanské	110,92	110,92
29.11.	Nitra	20,66	20,66
03.12.	Nitra	20,66	20,66
spolu		684,20	684,20

V roku 2013 bolo hlavnému kontrolórovi poskytnutých 76 stravných lístkov v celkovej hodnote 304,00 eur (osem lístkov mesačne, okrem mesiaca august, kedy boli poskytnuté štyri stravné lístky z dôvodu čerpania dovolenky hlavného kontrolóra). Cena

jedného stravného lístka bola 4,00 eur, z toho 2,20 eur bolo hradené obcou ako zamestnávateľom (55 % z ceny lístka) a 1,80 eur si hradil zamestnanec sám (45 % z ceny lístka). Z rozpočtu obce boli v roku 2013 uhradené výdavky za stravné lístky pre hlavného kontrolóra v sume 167,20 eur.

Podľa písomného vyjadrenia obce z 25.02.2014 sa v roku 2013 nevedela evidencia pracovného času hlavného kontrolóra obce, čím došlo k porušeniu § 99 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“).

Podľa ustanovenia § 152 ods. 2 Zákonníka práce nárok na poskytnutie stravy má zamestnanec, ktorý v rámci pracovnej zmeny vykonáva prácu viac ako štyri hodiny, na ktoré prispieva zamestnávateľ v sume najmenej 55 % ceny jedla. Podľa cit. zákona sa cenou jedla rozumie aj hodnota stravovacej poukážky v prípade, ak zamestnávateľ nemôže zabezpečiť stravovanie vo vlastnom stravovacom zariadení.

Obec použila ne hospodárne finančné prostriedky v sume 167,20 eur, keď nevedela preukázať opodstatnenosť výdavkov za stravovacie poukážky pre hlavného kontrolóra a tým porušila finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou výdavkov hradených bankovým prevodom bol zistený v jednom prípade neoprávnený výdavok uhradený 11.02.2013 za faktúru, ktorú vystavila obchodná spoločnosť so sídlom v Nitre, zaevidovanú v knihe došlých faktúr 23.01.2013 (číslo 2013/58). Predmetom faktúry boli prefakturované náklady spojené s odberom elektrickej energie na prečerpávaciu stanicu vody ATS Lehota – Stará Hora v období 01.01.2012 až 31.12.2012 v sume 1 929,00 eur. Podľa vyjadrenia obce, v roku 2012 nemala obec uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny na miesto odberu ATS Lehota – Stará hora. Prečerpávaciu stanicu bola ku dňu kontroly 24.03.2014 stále majetkom obchodnej spoločnosti. 16.01.2013 podpísala obec v zastúpení zástupcu starostu zmluvu o dodávke elektriny pre prečerpávaciu stanicu Lehota – Stará hora, v zmysle ktorej v roku 2013 uhrádzala mesačné zálohové platby v sume 45,00 eur.

Tým, že obec uhradila cudzie výdavky v sume 1 920,00 eur z verejných prostriedkov a umožnila tak bezdôvodné obohatenie právnickej osoby získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov porušila finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Poskytovanie dotácií z rozpočtu obce bolo v kontrolovanom období upravené všeobecne záväzným nariadením č. 1/2008 o dotáciách a návratných finančných výpomociach z rozpočtu obce (ďalej len „VZN o dotáciách“).

V roku 2013 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie desiatim prijímateľom v celkovej sume 21 969,56 eur.

Podľa § 5 VZN o dotáciách mal príjemca vykonať ročné zúčtovanie poskytnutej dotácie s rozpočtom obce na predpísanom tlačive do 31. januára nasledujúceho roka, t. z. do 31.01.2014, prípadne do 15 dní po ukončení jednorazovej akcie, na ktorú bola dotácia poskytnutá. Povinnými prílohami k zúčtovaniu mali byť okrem stručnej informácie a dokumentácie o realizácii projektu aj kópie dokladov dokumentujúce čerpanie finančnej dotácie od obce ako účtenky, faktúry, bankové výpisy.

Kontrolou dokumentácie poskytnutých dotácií bolo zistené, že:

- vo viacerých prípadoch neboli vyúčtované v stanovenom termíne, pričom obec požadovala predloženie vyúčtovania od prijímateľov najneskôr do 28.02.2014,
- v jednom prípade prijímateľ nepoužil dotáciu v sume 2 000,00 eur do konca roka 2013,
- v jednom prípade vyúčtovanie dotácie v sume 12 740,00 eur neobsahovalo kópie dokladov preukazujúce čerpanie dotácie,

- v jednom prípade časť dotácie v sume 101,08 eur nebola použitá v súlade so žiadosťou (zmluva č. 1/2013),
- v jednom prípade bola poskytnutá dotácia o 250,00 eur vyššia ako bolo v rozpočte schválené. Obec uzatvorila s prijímateľom 14.01.2013 zmluvu o poskytnutí finančnej dotácie č. 10/2013 vo výške 1 000,00 eur. Dotácia bola poskytnutá v troch splátkach v sume 250,00 eur 23.01.2013, v sume 250,00 eur dňa 16.04.2013 a v sume 750,00 eur dňa 26.06.2013. Poskytnutie dotácie v sume o 250,00 eur vyššej ako bola suma stanovená v zmluve a schválená v rozpočte, bolo v rozpore s ustanovením § 4 ods. 5 VZN o dotáciách, podľa ktorého poskytnutie dotácie je vždy podmienené schválením rozpočtu a v prípade mimoriadnej žiadosti rozhodnutím OZ s následným uzatvorením zmluvy o poskytnutí dotácie.

Obec tým, že pri poskytovaní dotácií nedodrжала podmienky a pravidlá ustanovené vo VZN o dotáciách, nepostupovala v súlade s ustanovením § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou bolo zistené, že obec v roku 2013 nezverejnila zmluvy o poskytnutí dotácií, čím došlo k porušeniu § 5a ods. 14 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

Preverení správnosti zaúčtovania účtovných prípadov na vybranej vzorke účtovných dokladov bolo zistené nedodržanie platných postupov účtovania ustanovených opatrením č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie č. MF/16786/2007-31“) a to ustanovenia:

- § 57 ods. 1 pri účtovaní spotreby materiálu v štyroch prípadoch na účet 518 a 502,
- § 57 ods. 2 pri účtovaní spotreby vody v troch prípadoch na účet 501,
- § 58 ods. 2 pri účtovaní opráv komunikácií a verejného osvetlenia v štyroch prípadoch na účet 518.

Ďalej bolo pri kontrole účtovných dokladov zistené, že kontrolovaný subjekt u piatich dodávateľských faktúr neúčtoval účtovné prípady do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli. Uvedeným konaním kontrolovaný subjekt porušil ustanovenie § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve.

V rámci kontroly bola preverená aj nezlučiteľnosť funkcií poslancov OZ podľa zákona o obecnom zriadení. Ku kontrole boli predložené dohody o vykonaní práce a pracovnej činnosti (ďalej len „dohody“) za obdobie rokov 2009 až 2013, z obsahu ktorých bolo zistené, že obec uzatvorila dohody aj s poslancami OZ, čo bolo v rozpore s § 11 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. V zmysle § 25 ods. 2 písm. h) zákona o obecnom zriadení mal v týchto prípadoch zaniknúť mandát poslanca OZ. V uvedených prípadoch mala obec postupovať v zmysle § 25 ods. 9 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého možno poskytovať poslancovi odmenu najmä vzhľadom na úlohy a časovú náročnosť výkonu funkcie podľa zásad odmeňovania poslancov.

V šiestich prípadoch boli dohody s poslancami OZ uzatvorené na činnosť člena redakčnej rady, v jednom prípade na pomocné práce pri odstraňovaní havarijného stavu v obci, v dvoch prípadoch na činnosť správcu webového sídla obce.

Tabuľka č. 4 Prehľad uzatvorených dohôd

rok	počet	druh práce
2009	-	-
2010	4	člen redakčnej rady, správca webového sídla obce, pomocné práce
2011	4	člen redakčnej rady, správca webového sídla obce
2012	1	člen redakčnej rady
2013	-	-

Podľa údajov zo súvahy k 31.12.2013 obec vykazovala majetok v hodnote 3 700 936,52 eur, z čoho neobežný majetok bol v hodnote 3 624 027,96 eur a obežný majetok v hodnote 76 908,56 eur.

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) mala obec s účinnosťou od 01.01.2013 vydané zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom obce.

Ku kontrole prevodu majetku obce na fyzické a právnické osoby boli predložené tri kúpne zmluvy. Kontrola bola zameraná na ich súlad s § 9, § 9a zákona o majetku obcí, so zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), prijatými uzneseniami OZ, zásadami hospodárenia a dodržaním platobných podmienok. Predmetom prevodu boli pozemky o celkovej výmere 383,00 m² v celkovej sume 1 915,00 eur. Cena za m² bola schválená na zasadnutí OZ 18.12.2012 vo výške 5,00 eur 3/5 väčšinou prítomných poslancov. Nedostatky neboli zistené.

Zo zostavy Prehľad účtovných pohybov – úbytky za obdobie od 01.2013 – 12.2013 bolo zistené, že obec nevyradila predaný majetok (pozemky) z majetku obce, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 písm. a) zákona o účtovníctve a § 61 ods. 2 opatrenia č. MF/16786/2007-31.

V roku 2013 mala obec uzatvorených 11 nájomných zmlúv. Predmetom nájmu boli v štyroch prípadoch pozemky (za účelom skladovania kontajneru, predaja textilu, predaja zmrzliny a prevádzky predajne) a v siedmich prípadoch nebytové priestory (za účelom prevádzky pivárne a herne, dielne, dvoch ambulancií, lekárne, telefónnej ústredne a technologického zariadenia).

Preverené boli štyri náhodne vybrané nájomne zmluvy so zameraním na postup kontrolovaného subjektu pri prenechávaní majetku do prenájmu, stanovenie ceny nájmu a zverejnenie nájomných zmlúv vrátane ich dodatkov.

Kontrolou bolo zistené, že v jednom prípade obec zastúpená zástupcom starostu uzatvorila dňa 23.01.2013 dodatok k zmluve o nájme nebytových priestorov o výmere 81,00 m², ktorým účastníci zmluvy obec a obchodná spoločnosť predĺžili platnosť zmluvy zo dňa 31.12.2007 uzatvorenej na dobu určitú do 01.01.2013 na účely zriadenia lekárne a obchodnej činnosti s pôvodnou výškou nájmu stanovenou v roku 2007 v sume 331,94 eur za rok (10 000,00 Sk). V prípade uzatvorenia nájomného vzťahu na ďalšie obdobie mala byť uzatvorená nová nájomná zmluva a v zmysle § 27 ods. 11 zásad hospodárenia s majetkom obce bola obec povinná stanoviť najmenej také nájomné, aké bolo v tom čase a na tom mieste obvyklé. Obec tým, že neuplatnila obvyklé nájomné nepostupovala v zmysle § 9a ods. 9 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Nájomnú zmluvu obec nezverejnila na svojom webovom sídle, čím došlo k porušeniu § 5a ods. 1 zákona o slobode informácií, podľa ktorého povinne zverejňovaná zmluva je aj písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba (obec) a týka sa nakladania s majetkom obce.

Zmluva nebola zverejnená na webovom sídle obce a tým sa stala neplatná podľa ustanovenia § 47a ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

Kontrolou bolo zistené, že podľa príkazu starostu obce na uskutočnenie inventarizácie majetku a záväzkov, vydaného 12.12.2013, mali byť výsledky inventarizácie spracované v termíne do 15.01.2014, čo nebolo dodržané. Obec nepredložila dokumentáciu z vykonanej inventarizácie, ktorej výsledným dokumentom mal byť inventarizačný zápis preukazujúci vecnú správnosť účtovníctva a tým nekonala v súlade s § 30 ods. 3 a ods. 7 zákona o účtovníctve, podľa ktorého sa prípadný inventarizačný rozdiel zaúčtuje do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.

3. Vnútorný kontrolný systém

Výkon predbežnej a priebežnej finančnej kontroly, ako aj zodpovednosť za jej vykonávanie príslušnými poverenými a zodpovednými zamestnancami obce za účelom zabezpečenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), nemala obec v kontrolovanom období upravené žiadnym interným predpisom.

Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo overené na vybranej vzorke účtovných dokladov (faktúry, platobné poukazy, výdavkové pokladničné doklady, bloky z registračnej pokladnice, dohody o poskytnutí dotácie, zmluvy uzatvorené obcou na prenájom a predaj majetku). Zistené bolo, že predbežná finančná kontrola bola vyznačovaná podpisom na dokladoch súvisiacich s pripravovanou finančnou operáciou vykonanou bezhotovostne (na likvidačných listoch), ale bez objasnenia, čo bolo predmetom kontroly a na ostatných dokladoch (výdavkové pokladničné doklady, zmluvy) nebola predbežná finančná kontrola pred uskutočnením finančnej operácie vyznačovaná vôbec, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 6 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

Predbežná finančná kontrola vykonávaná v kontrolovanom subjekte nebola v niektorých prípadoch účinná, keď sa neoveril súlad pripravovanej operácie so schváleným rozpočtom, uzatvorenými zmluvami a všeobecne záväznými predpismi ako napr. v prípade uhradenia dotácie v rozpore s uzatvorenou zmluvou a schváleným rozpočtom, v prípade uhradenia prefakturovaných nákladov obchodnou spoločnosťou obci spojených s odberom elektrickej energie za rok 2012 v sume 1 929,00 eur bez zmluvného vzťahu.

V roku 2013 bola funkcia hlavného kontrolóra v obci obsadená od 01.03.2013. Nakoľko sa bývalá hlavná kontrolórka vzdala mandátu k 01.12.2012 OZ uznesením č. 67/2012 z 18.12.2012 schválilo vyhlásenie voľby hlavného kontrolóra na deň 06.02.2013 a určilo pracovný úväzok pre hlavného kontrolóra 0,25 (9,375 hod. týždenne).

OZ zvolilo uznesením č. 4/2013 do funkcie hlavného kontrolóra a súhlasilo s dňom nástupu do práce 01.03.2013, s vykonávaním inej zárobkovej činnosti hlavného kontrolóra v iných obciach a schválilo mu plat v sume 303,00 eur mesačne.

Hlavný kontrolór predložil v roku 2013 OZ len plán kontrolnej činnosti na I. polrok a to na zasadnutí konanom 17.04.2013. Tým, že hlavný kontrolór nepredložil plán kontrolnej činnosti na druhý polrok si nesplnil úlohu ustanovenú v § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého hlavný kontrolór predkladá OZ plán kontrolnej činnosti raz za šesť mesiacov, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v obci obvyklým.

Do plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. polrok 2013 boli okrem kontroly plnenia prijatých uznesení OZ zaradené: kontrola platnosti a aktuálnosti všeobecne záväzných nariadení, vnútroorganizačných zásad a smerníc obce, kontrola stavu finančných pohľadávok a daňových nedoplatkov obce k 31.12.2012, kontrola uzatvorených kúpnopredajných zmlúv medzi obcou a majiteľmi pozemkov v obci, kontrola rozpočtového hospodárenia obce, kontrola správnosti vykonania inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov obce k 31.12.2012, kontrola správnosti vedenia pokladničnej knihy, uzatvárania pokladnice a kontrola prijímania, evidovania a vybavovania sťažností a petícií občanov.

Kontrolnej skupine NKÚ SR nebola predložená žiadna dokumentácia hlavného kontrolóra z vykonaných kontrol v roku 2013. Kontrolou zápisníc z rokovania OZ v roku 2013 bolo zistené, že hlavný kontrolór v roku 2013 nepredkladal OZ správy o výsledkoch kontroly v zmysle § 18f písm. d) zákona o obecnom zriadení a nepostupoval v zmysle § 18e zákona o obecnom zriadení. Hlavný kontrolór pri vykonávaní kontroly sa neriadil pravidlami kontrolnej činnosti podľa § 18e zákona o obecnom zriadení, keď nevypracoval žiadnu dokumentáciu z následných finančných kontrol v zmysle § 16 až § 22 zákona o finančnej kontrole.

Kontrolou bolo tiež preukázané, že hlavný kontrolór obce porušil povinnosti zamestnanca ustanovené v § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone práce vo verejnom záujme“) tým, že uprednostnil osobný záujem pred verejným záujmom a konal v rozpore s ustanovením § 8 ods. 2 písm. c) cit. zákona, keď požadoval preplatenie cestovných náhrad v sume 684,20 eur súčasne v dvoch obciach a tým sa bezdôvodne obohatil.

Výsledky preverenia vnútorného kontrolného systému poukázali na nečinnosť hlavného kontrolóra, ktorého aktivity boli prezentované len účasťou na zasadnutiach OZ a školeniach, čo v prípade 25 % úväzku v obci bolo nedostatočné. Podľa vyjadrenia obce z 24.03.2014 bol hlavný kontrolór prítomný na obecnom úrade od 01.01.2014 do 24.03.2014 len dvakrát (10.02.2014 na zasadnutí OZ a 14.02.2014 kedy vykonával kontrolu). Podľa vyjadrenia dotknutých obcí, v ktorých vykonával funkciu hlavného kontrolóra ten istý hlavný kontrolór bolo zistené, že úhrn pracovných úväzkov hlavného kontrolóra do 10.12.2013 bol 120,00 % (8 obcí) a od 10.12.2013 bol 130,00 % (9 obcí).

Zhrnutie

Vykonanou kontrolou NKÚ SR bolo zistené porušenie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov napr.:

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej správy tým, že obec pre jednotlivé programy a podprogramy nestanovila merateľné ukazovatele, na základe ktorých by bolo možné monitorovať a vyhodnocovať plnenie programov, neuplatnila rozpočtovú klasifikáciu u plánovaných kapitálových výdavkov, nesprávne triedila niektoré výdavky, obec nedodrжала vlastné pravidlá pri poskytovaní dotácií z rozpočtu obce,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že došlo k porušeniu finančnej disciplíny neoprávneným vyplatením cestovných náhrad hlavnému kontrolórovi, získaniu finančného prospechu z verejných prostriedkov duplicitným vyplatením náhrad cestovných a vedľajších výdavkov, došlo k nehospodárnemu vyplateniu stravných lístkov, obec uhradila cudzie výdavky a umožnila tak bezdôvodné obohatenie právnickej osobe, obec porušila finančnú disciplínu keď nedodrжала vlastné pravidlá pri poskytovaní dotácií z rozpočtu obce,

- zákona o cestovných náhradách tým, že nebol dodržaný termín vyúčtovania cestovných náhrad, že cestovné výdavky boli vyplatené neoprávnene,
- Zákonníka práce tým, že obec nevedla evidenciu pracovného času hlavného kontrolóra,
- zákona o slobode informácií tým, že obec nezverejnila zmluvy o poskytnutí dotácií a nájomnú zmluvu,
- zákona o majetku obcí tým, že obec neuplatnila pri prenájme obvyklé nájomné,
- zákona o účtovníctve tým, že účtovné doklady neobsahovali predpísané náležitosti, nebola dodržaná preukázateľnosť účtovníctva, niektoré účtovné prípady nesprávne zaúčtovala, inventarizácia dlhodobého majetku nebola vykonaná správne, obec nevyradila predaný majetok (pozemky) z majetku obce,
- zákona o obecnom zriadení tým, že boli uzatvorené dohody o vykonaní práce s poslancami, hlavný kontrolór nepredložil plán kontrolnej činnosti na druhý polrok a nepredkladal správy OZ o výsledkoch kontroly,
- zákona o finančnej kontrole tým, že predbežná finančná kontrola nebola vykonávaná a vyznačovaná, v niektorých prípadoch nebola účinná, hlavný kontrolór sa neriadil základnými pravidlami kontrolnej činnosti, keď nevypracoval žiadnu dokumentáciu z kontrol,
- zákona o výkone práce vo verejnom záujme tým, že hlavný kontrolór uprednostnil osobný záujem pred verejným, keď požadoval preplatenie cestovných náhrad súčasne v dvoch obciach a tým sa bezdôvodne obohatil .

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Kontrolná skupina NKÚ SR odporúča OZ odvolať hlavného kontrolóra z funkcie v zmysle ustanovenia § 18a ods. 9 písm. a) zákona o obecnom zriadení z dôvodu opakovaného porušenia povinnosti zamestnanca tým, že hrubým spôsobom porušil povinnosti zamestnanca.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 25.03.2014

Ing. Alexandra Hanzenová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Jana Maršáľková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 28.03.2014

Milan Chmelár
starosta obce